

TRŽIŠKI TEKSTILEC

Številka 7

JULIJ 1974

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI BOMBAŽNE PREDILNICE IN TKALNICE TRŽIČ

Samoupravljanje v podjetju

Dialog s predsednikom skupnega delavskega sveta

V zadnji številki »Tekstilca« smo objavili razgovor z nekaterimi člani skupnega delavskega sveta, za današnjo številko pa smo se o samoupravljanju v podjetju pogovarjali s predsednikom SDS naše OZD, tov. Eržen Josipom.

Kakšno je vaše mnenje o sistemu samoupravljanja v podjetju?

Mislím, da smo na področju samoupravljanja naredili občuten korak naprej. Samoupravljanje je dobilo v zadnjem času svoje pravo mesto in vlogo. Na samoupravljavce se danes ne more več vplivati, kot je bilo to možno pred leti, ko so imeli v raznih samoupravnih organih glavno besedo vodilni in vodstveni delavci. Na zadnjih volitvah je bilo vključenih v razne organe precej sposobnih samoupravljavcev, kar se kaže tudi pri odločitvah posameznih odborov, komisij, DS po enotah in seveda tudi v samem skupnem delavskem svetu.

Z načelom o uresničevanju delavčevih osnovnih pravic in dolžnosti, da delavec neposredno, enakopravno in demokratično odloča o pogojih in rezultatih svojega dela, da neposredno ureja skupna družbena vprašanja, kar je osnova delegatskega sistema, je korenito spremenilo naš sistem upravljanja. V čem se odraža to pri nas?

regala lahko temeljito predelajo ter se o tem pogovorijo s svojimi najožjim sodelavci oziroma s skupino, ki ga je delegirala, ter izoblikujejo določena stališča. Edino na ta način se lahko posredno vključi v samoupravni mehanizem sleherni zaposleni delavec.

Menite, da je delegatski sistem in samoupravljanje v BPT dobro razvito; ali pa je potrebno ukreniti še kaj, da bi se zadeve izboljšale?

Samoupravljanje na delegatski osnovi se je šele začelo razvijati in prvi dobri rezultati so že vidni, vendar mislim, da bo treba storiti še precej, da bo stvar zaživel do take meje kot si želimo. Pri tem se mi zdijo najpomembnejši trije faktorji, in sicer: stalno usposabljanje samoupravljavcev, zainteresiranost celotnega članstva kolektiva za sodelovanje na področju samoupravljanja in zadostno, pravočasno, efektno informiranje. Smatram, da je nujno poiskati način, s katerim bomo pritegnili k obravnavi gradiva za seje SDS večino naših de-

ti z gradivom, ki ga prejmejo, dobijo informacije o vsem, kar potrebujejo za sodelovanje in odločanje na seji. Vendar mislim, da bo treba na primeren način o gradivu informirati celotni delovni kolektiv, ker delegati sami ne morejo o vseh vprašanih podrobno obveščati tistih, ki so jih izvolili. Verjetno bi bilo dobro, če bi prek našega glasila ali občasnega informatorja obveščali celoten kolektiv, saj bi bilo na ta način omogočeno vsakemu posamezniku, da gradivo temeljiteje predela ter posreduje svoje pripombe in predloge delegatu.

Iz razgovora z nekaterimi člani SDS oz. članka s tematiko v zadnji številki »Tekstilca« lahko razberemo, da je včasih gradivo za seje preveč zapleteno in ga vsi ne razumejo, posebno če gre za investicije ali kakšne finančne zadeve. Kaj lahko rečete o tem?

Gradiva so pripravljena dovolj enostavno in razumljivo, do nejasnosti pa pride v primerih, ko se uporablja strokovni jezik. Pri tem mislim predvsem na tista področja, za katera je treba poznati osnovne zakonitosti in izraze ekonomike, stroškovnega računovodstva in včasih tudi zakonodajo na področju financ. Pri obravnavanju investicij bi moralj člani SDS poznati tudi del tekstilne tehnologije. Zato smatram, da bo treba delegate stalno usposablјati, saj brez ustreznih znanj ne morejo tako uspešno sodelovati v procesu upravljanja.

Kako ocenjujete seje SDS, ali člani dovolj sodelujejo s svojimi pripombami in predlogi?

Tu moram poudariti, da člani SDS ne sodelujejo dovolj niti s pripombami, niti s predlogi. Delegati pridejo na sejo z določenimi stališči in te tudi izneso, kaj več pa običajno ne.

Se vam ne zdi, da se na sejah SDS dostikrat o zelo pomembnih stvareh zelo malo razpravlja, o kakih manj pomembnih stvareh pa zelo veliko, lahko rečem, da kar preveč?

Kot sem že povedal, se o nobeni stvari ne razpravlja mnogo, saj je eno od bistev

(Nadaljevanje na 6. str.)

5. avgust, praznik občine Tržič

Vsako leto 5. avgusta praznujemo občani Tržiča svoj praznik, v spomin na prve žrtve okupatorjevega nasilja. V letošnjem letu se bodo v okviru praznovanja zvrstile naslednje prireditve:

Ponedeljek, 29. julija

ob 16. uri Mladinsko in pionirsko prvenstvo Tržiča v nogometu

Torek, 30. julija

ob 16. uri Mladinsko in pionirsko prvenstvo Tržiča v nogometu

Sreda, 31. julija

ob 16. uri Mladinsko in pionirsko prvenstvo Tržiča v nogometu

Petek, 2. avgusta

ob 18. uri Otvoritev razstave ob 20-letnici ZSAM Tržič v paviljonu NOB
ob 18. uri Šahovski hitropotezni turnir na osnovni šoli Križe
ob 20. uri Nočni tek po ulicah Tržiča

Sobota, 3. avgusta

ob 6. uri Zbor mladine in pohod po partizanskih poteh
ob 11. uri Komemoracija pod Storžičem
ob 16. uri Mednarodni rokometni turnir na igrišču TVD Partizan
ob 18. uri Otvoritev stalne zbirke tržiškega gasilstva v Kurnikovi hiši
ob 19. uri Promenadni koncert godbe na pihala na Trgu svobode

Nedelja, 4. avgusta

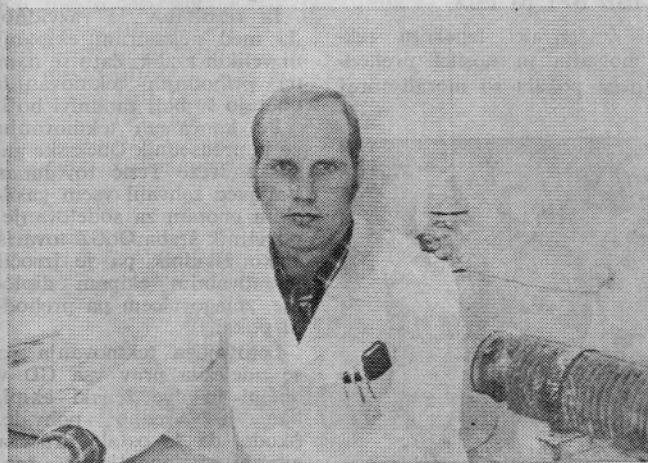
ob 8. uri Svečana seja skupščine občine Tržič v paviljonu NOB
ob 8. uri Športna tekmovanja VVI Trbovlje, Hrastnik, Crnomelj, Zagorje, Domžale in Tržič
ob 9,30 Razvitje prapora ZSAM Tržič pred paviljonu NOB
ob 11. uri Komemoracija pri spomeniku na Ljubelju

Petek, 9. avgusta

ob 18. uri Otvoritev razstave tržiških slikarjev-amaterjev v paviljonu NOB

Nedelja, 11. avgusta

ob 7. uri Avtomobilsko-motocikl. rally AMD Tržič

Z uveljavljanjem delegatskega sistema se je samoupravljanje zelo približalo neposrednim proizvajalcem. Tako ima sleherni član kolektiva možnost prek svojega delegata sodelovati in odločati o vseh pomembnejših zadevah. Delegati, vsaj kar zadeva SDS, prejmejo predhodno gradivo za seje, kate-

lavcev in ne, da se ukvarjajo s tem samo tisti, katerim nalaga to dolžnost izvolitev v organe upravljanja.

So delegati dobro in pravočasno informirani o zadevah, ki se obravnavajo na sejah SDS?

Tu lahko rečem, da so delegati dobro informirani, kaj-

Republiško tekmovanje gasilcev

22. in 23. junija je bilo v Velenju tekmovanje gasilcev in gasilk iz cele Slovenije. Prvi dan so tekmovali gasilci iz področja Stajerske, naslednjega dne pa vsi ostali. Iz trziške občine se je tega tekmovanja poleg ženske in moške desetine BPT udeležilo še GD Podljubelj. Tekmovanje se je odvijalo na odlično pripravljenem velenjskem stadionu. Naenkrat je lahko tekmovalo kar 13 ženskih in moških ekip. Taka organizacija tekmovanja je bila nujno potrebna, saj je v obeh dnevih nastopilo okrog 150 ekip. Tekmovalne ekipe so bile razvrščene v več skupin in sicer:

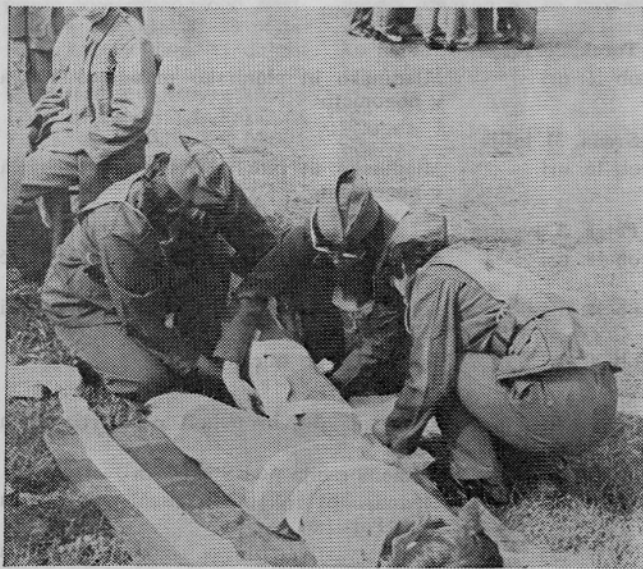
moški (prostovoljci in poklicni):

- IGD nad 30 let
- IGD pod 30 let
- teritorialna GD nad 30 let
- teritorialna GD pod 30 let
- veterani
- ženske (lažja in težja skupina):
- IGD nad 25 let
- IGD pod 25 let
- teritorialna GD nad 25 let
- teritorialna GD pod 25 let

Poleg gasilcev iz Slovenije se je tekmovanja udeležilo še nekaj tekmovalnih ekip iz sosednje Avstrije in Madžarske, ki so tekmovalne v svoji skupini.

Moške desetine so se pomerile v trodelnem šolskem napadu in v izvajanju dokaj zahtevne taktične vaje.

dipl. ing. Jereb Bernarda — desetar
Golmajer Marija — strojnik
Danilovič Milica — sel
Černivec Milena — I. napadalec
Makitanovič Dragica — II. napadalec
Mohorko Marija — I. vodar
Čarman Vika — II. vodar
Hladnik Marija — I. cevar
Golmajer Janja — II. cevar

Članice našega društva so dokazale, da so sposobne uspešno nuditi prvo pomoč.

Dekleta so najprej nastopila v nudenju prve pomoči. Imele so nalogo, da v čim krajšem času imobilizirajo stegenico in podlaht ter obvežejo glavo in koleno.

Predhodno so izvršili žreb, ki je določil, katero obvezo bosta delali posamezni gasilki. Naše gasilke so delale zbrano, povsem brez napak, le dosežen čas ni bil najboljši. To pa zaradi tega, ker so sodniki merili le čas in ugotavljali končno kvaliteto obveze, ne pa pravilnost obvezovanja, kar bi tudi morali.

Ženske tekmovalne enote so tekmovalne v praktičnem nudenju prve pomoči pri težjih poškodbah in izvajale trodelni šolski napad (težja skupina) oziroma vajo s hidrantom (lažja skupina). Gasilci našega društva so tekmovali v skupini prostovoljnih IGD nad 30 let, gasilke pa v težji skupini IGD pod 25 let.

Malo treme je spremljalo vsako tekmovalno desetino, še posebno so bile zaskrbljene naše ženske, ki so v tej postavi prvič nastopile na republiškem tekmovanju. Zaskrbljenost pa je bila še toliko večja, ker je dva dni pred tekmovanjem odpovedala sodelovanje Filipovič Marica, ki je opravljala nalogo strojnika. Na hitro je bilo treba napraviti zamenjavo, ki pa vsled prekratkega časa za vajo ni mogla biti najbolj uspešna. Tekmovalno desetino so sestavljale:

dipl. ing. Jereb Bernarda — desetar
Golmajer Marija — strojnik
Danilovič Milica — sel
Černivec Milena — I. napadalec
Makitanovič Dragica — II. napadalec
Mohorko Marija — I. vodar
Čarman Vika — II. vodar
Hladnik Marija — I. cevar
Golmajer Janja — II. cevar

To so mnoge desetine uspešno izkoristile. Ker so naša dekleta nastopila že 3. po vrsti, na žalost še niso vedela, kakšne kriterije bodo zavzeli sodniki.

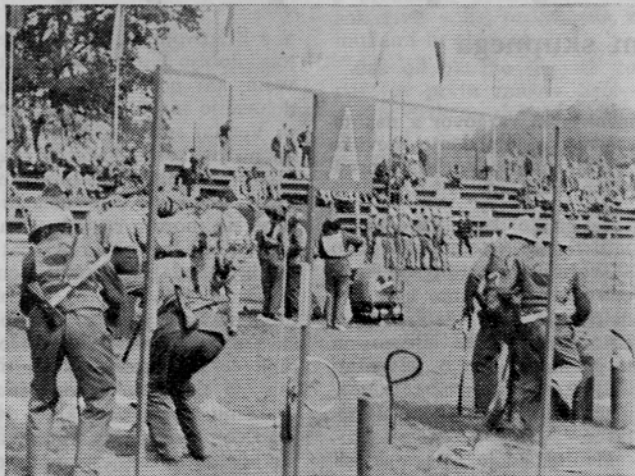
Po dveurnem čakanju na vročem soncu so se pomerile še v trodelnem napadu. Vaja jim je kar dobro uspela tako, da so s skupnim seštevkom točk zasedle 11. mesto v skupini.

Z uvrstitvijo ženske desetine na tako velikem tekmovanju smo lahko zadovoljni, upamo pa, da se bodo na

prihodnjih tekmovanjih še bolj uvrstile.

Poglejmo še, kako je bilo z moškimi. Najprej so izvedli trodelni šolski napad, takoj za tem pa še taktično vajo. Prva vaja jim je dobro uspela, pri taktični vaji pa se je zataknilo. S tem so si tudi pokvarili dobro uvrstitev. Pristali so na 8. mestu v svoji skupini.

Kaj lahko rečemo o nastopu moških. Z uvrstitvijo vse-

Moška desetina BPT med izvajanjem taktične vaje.

Na občinskem tekmovanju ženska desetina BPT uspešnejša od svojih moških kolegov

Občinska gasilska zveza Trzič je 30. junija organizirala občinsko tekmovanje moških in ženskih ekip. Tekmovanje se je odvijalo v Jelendolu. Ker tamkajšnje gasilsko društvo praznuje letos 20. obletnico svojega obstoja in da bi nekoliko obnovili dejavnost tega društva, so se odločili, da bo tekmovanje v prijazni dolini Trziške Bistrice. Majhna jasa pod gradom je bila dobro pripravljena, tako da tekmovalci niso imeli težav pri izvajanju tekmovalnih disciplin.

Nastopilo je 13 moških ekip in letos prvič tudi dve ženski — iz Podljubelja in BPT. Moški so tekmovali v trodelnem šolskem napadu in v vaji s hidrantom, ženske pa v trodelnem napadu (z B sesalnimi cevmi). Kot je na občinskih tekmovanjih že običaj, se je ogorčen boj odvijal med ekipama BPT in Podljubelja. Pri trodelnem napadu so bili naši gasilci uspešnejši.

Dosegli so rezultat 85,8 negativnih točk, Podljubeljčani pa 89,8. Toda sledila je še vaja s hidrantom, v kateri pa so bili boljši gasilci iz Podljubelja. Dosegli so 94,5 negativnih točk, naši pa 105. Skupaj je imelo GD Podljubelj 184,3 negativnih točk, IGD BPT pa 190,8.

Zmagovalci lanskega tekmovanja in nosilci prehodnega pokala so morali torej

Zmagovalke občinskega gasilskega tekmovanja. Stojijo (od leve proti desni): Danilovič Milica, Čarman Vika, Oman Stane (poveljnik), Hladnik Marija in Golmajer Janja; čepijo: Golmajer Marija, Jereb Bernarda, Černivec Milena, Mohorko Marija in Makitanovič Dragica.

Velenju pa so se pripravljali na 70-ih vajah.

Moško desetino BPT v Velenju so sestavljali:

Oman Stane — desetar
Ropret Ciril — strojnik
Lavsegar Ciril — sel
Srečnik Silvo — I. napadalec
Stritih Srečo — II. napadalec
Urbančnik Jelko — I. vodar
Oman Ciril — II. vodar
Lavsegar Jože — I. cevar
Ajdnik Franc — II. cevar

Po končanem tekmovanju so se vsi nastopajoči gasilci in gasilke zbrali pred velenjsko tržnico, od koder so odkorakali pred Rudarsko direkcijo. Tu je bila zaključna slovesnost in razglasitev rezultatov. Za vsa prva mesta v posameznih skupinah so bile podeljene zlate plakete Gasilske zveze Slovenije, za druga in tretja mesta pa spominska darila. Vse ekipe pa dobijo tudi tekmovalne značke in diplome.

Tako je za nami še ena velika manifestacija slovenskega gasilstva. Republiško tekmovanje v Velenju je bilo dobro organizirano in je lepo uspelo. Vse tekmovalne ekipe zaslužijo priznanje za trud in požrtvovalnost pri izvedbi prikazanih vaj, ki se neposredno vključujejo v strokovno izobraževanje in praktično usposabljanje gasilskih vrst.

kloniti pred borbenejšimi gasilci iz Podljubelja. Le-ti so zmagali zaslužen in osvojili prehodni pokal.

Tudi boj med ženskima ekipama obeh društev je bil zanimiv. Gasilke BPT so imele za seboj že težko preizkušnjo iz Velenja, zato so veljale za favorita. Vajo so izvedle v 97,2 sekundah in dobile 15 kazenskih točk, Podljubeljčanke pa so rabile 106,3 sekunde in prejele 10 kazenskih točk. Naša dekleta so torej zmagala s prednostjo 4,1 točke, kar pa ni mnogo.

Iz rezultatov je razvidno, da med nekaterimi ekipami ni velikih razlik. Zato se nam na prihodnjih tekmovanjih obetajo še bolj zanimivi boji.

Po končanem tekmovanju se je predsednik Občinske gasilske zveze Trzič tov. Janez Valjavec zahvalil vsem gasilskim enotam za sodelovanje, poveljnik štaba ObGZ tovariš Jelko Hladnik pa je izročil tekmovalnim ekipam diplome, zmagovalcem pa prehodni pokal.

Letošnjega tekmovanja so se udeležila prav vsa GD v občini in dve ženski ekipi, kar je vredno pohvale. Škoda, da še ostala društva nimajo ustanovljenih ženskih desetini, saj bi bila taka tekmovanja še bolj zanimiva.

Na žalost so se ob tekmovalnem prostoru dogajale tudi stvari, ki nikakor ne sodijo na tekmovanje, zlasti pa še med gasilske vrste. Za neprimerno obnašanje in oviranje desetina GD Križe s strani ObGZ javni opomin, ki pa ga

(Nadaljevanje na 3. str.)

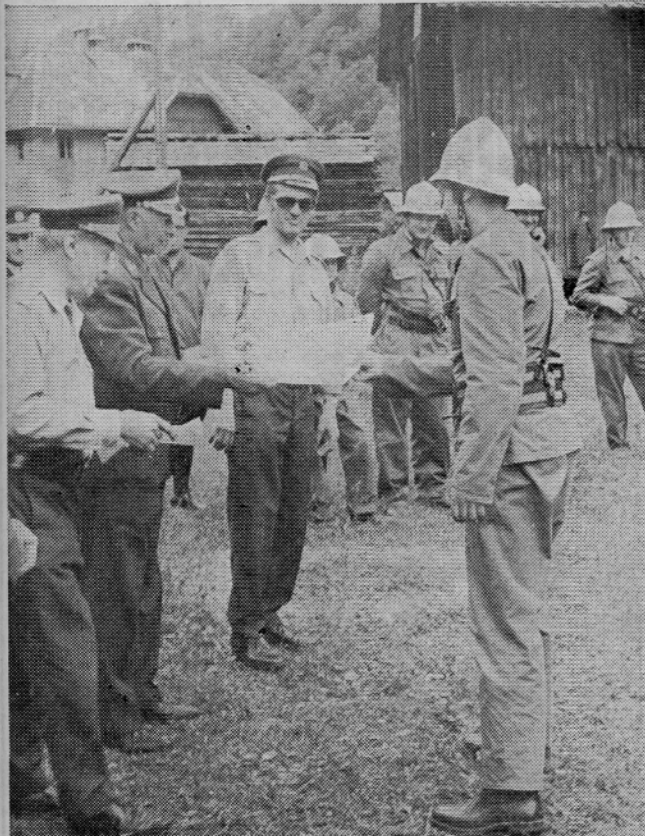
Na občinskem tekmovanju ...

(Nadaljevanje z 2. str.)

križki gasilci niso vzeli preveč resno. Desetar tekmovalcev iz Loma je prišel po diplomu pred sodniški zbor skrajno neresno. Tudi nad njegovim obnašanjem bi se lahko zamislili. Pijančevanje gasilcev pa je še vedno po-

gost pojav, ki spremlja gasilska tekmovanja.

S takimi in podobnimi ravnanji nekaterih neodgovornih posameznikov gasilske vrste prav gotovo ne bodo pridobile na ugledu. Ravno nasprotno, izgubile ga bodo. Zato bo v bodoče morala ObGZ temu problemu posvetiti več pozornosti.

Desetar Riko Dobrin prejema diplomu za doseženo drugo mesto svoje desetine.

Poglejmo rezultate: moški:

1. mesto GD Podljubelj	815,7 točke
2. mesto IGD BPT	813,2 točke
3. mesto IGD Peko	799,0 točke
4. mesto GD Križe	780,9 točke
5. mesto GD Bistrica	771,7 točke
6. mesto GD Leše	764,3 točke
7. mesto GD Kovor	757,1 točke
8. mesto GD Brezje	757,0 točke
9. mesto GD Tržič	748,4 točke
10. mesto IGD ZLIT	746,1 točke
11. mesto GD Lom	703,4 točke
12. mesto GD Jelendol	685,5 točke
13. mesto IGD Lepenka	668,6 točke

ženske:

1. mesto IGD BPT	387,8 točke
2. mesto GD Podljubelj	383,7 točke

Učni uspehi naših štipendistov

Naše podjetje je štipendiralo v šolskem letu 1973/74 skupno 16 dijakov, od tega 10 na Ekonomski srednji šoli in 6 na Tehnični tekstilni šoli. O učnih uspehih štipendistov smo že pisali v našem glasilu in sicer ob polletju, sedaj pa želimo seznaniti člane kolektiva o uspehih ob koncu šolskega leta.

Na ESS v Kranju smo imeli 6 dijakinj v prvem letniku, 2 v drugem letniku in 2 v četrtem letniku. Štiri so končale razred z dobrim in dve z zadostnim uspehom, dve pa imata popravni izpit iz enega

predmeta. Ena izmed dijakinj ni uspešno končala razreda, Renata Perko pa še do danes ni prinesla spričevala.

Na Ekonomski srednji šoli sta diplomirali dve naši štipendistki, in sicer Nevenka

Ropret z dobrim in Majda Jančič s prav dobrim uspehom. Obema ob tej priliki za dosežen uspeh iskreno čestitamo!

Na tekstilni šoli v Kranju smo imeli 2 štipendistki v I. letniku, eno v drugem letniku in tri v četrtem letniku. Razen štipendistke, ki je obiskovala II. letnik in ima dve nezadostni oceni, so vse ostale uspešno končale letnik. Tri imajo dober uspeh, dve pa sta prav dobri. **Zdenka Brečević in Julka Jeglič sta z odličnim oz. prav dobrim uspehom opravili zaključni izpit in jima za uspeh čestitamo.** Zdenka Jakša, ki je IV. letnik sicer končala z dobrim uspehom, pa še ni uspela opraviti zaključnega izpita. Poleg rednih štipendistov je podjetje dajalo 5 dijakom na raznih šolah tudi študijsko posojilo. Od teh so trije izdelali letnik z dobrim, dve pa z zadostnim uspehom.

Vajenci: V preteklem šolskem letu je imelo podjetje tudi 10 učencev v gospodarstvu. Šest se jih je učilo za strojne ključavničarje, med njimi so štirje končali letnik z dobrim uspehom, **Jože Bukovnik pa je bil odlični, z odličnim uspehom pa je opravil tudi zaključni izpit. K uspehu mu iskreno čestitamo!**

Drago Kne, ki je obiskoval I. letnik poklicne šole za strojne ključavničarje, je imel ob koncu leta negativen učni uspeh, popravnega izpita ni opravil ter je samovoljno prekinil učno pogodbo. Drugi problem med vajenci je Pejo Marič, ki po končani šoli iz neznanih razlogov ni šel opravljati zaključnega izpita — praktični del, poleg tega pa je neizpolnjevanje šolske obveznosti prekinil z lažjo, češ da je del izpita opravil, da pa ima drugi del tega šele kasneje. S strani vodstva poklicne šole

v Kranju pa smo kasneje dobili informacijo, da je bil na dan izpita Marič sicer v šoli, vendar je pred pričetkom izpita brez pojasnila ali opravičila odšel ter izpita niti ni skušala opravljati. Vajenca elektro stroke — jaki tok sta letnik opravila z dobrim uspehom, eden od njiju pa še ni opravil zaključnega izpita.

V prvem letniku poklicne šole — šibki tok imamo enega učenca, ki je opravil letnik z dobrim uspehom, v poklicni šoli avtomehanske stroke pa je učenec opravil drugi letnik tudi z dobrim uspehom.

Naj ob koncu napišem še nekaj ugotovitev, in to je predvsem dejstvo, da je uspeh na srednjih šolah precej boljši kot je bil ob polletju, medtem ko smo imeli ob polletju zelo veliko dijakov z dvema, tremi ali še celo s štirimi ali petimi negativnimi ocenami, je tokrat rezultat bistveno boljši, saj je le ena dijakinja taka, da ima 2 negativni oceni, če seveda izvememo tisto, ki v ESS ne bo več hodila. Skratka, treba je izreči priznanje vsem tistim, ki so letnike uspešno končali, istočasno pa tudi kritiko tistim posameznikom, ki šole niso vzeli dovolj resno, čemur so bile posledice v obliki negativnih ocen iz določenih predmetov. Vendar je še vedno dovolj časa, da se ocene popravijo, in sicer ob koncu meseca avgusta, ko bodo popravni izpiti na ESS in TTŠ. Vsakomur pa je razumljivo, da se ocene lahko popravijo le z znanjem, to pa se pridobi le s temeljitim učenjem zahtevane snovi.

Tudi učenci v gospodarstvu so bili ob koncu šolskega leta bolj uspešni kot ob polletju, kar kaže, da so se učenci v drugem delu letnika bolj zavzeli ter popravili slabe ocene iz prvega polletja.

Naš razgovor

Za današnje številko smo zaprosili za razgovor Janka Jančiča, vodjo elektro delavnice — šibki tok, ki ima med drugim na skrbi vzdrževanje šibkotočnih in elektronskih naprav. Vprašali smo ga, naj nam pove kaj več o delu, ki se je v zadnjih 10 letih bistveno spremenilo.

Najprej nas je zanimalo, kdaj je prišel v BPT in kako je potekalo delo v tistem času.

»Četrtega oktobra letos bo 28 let, odkar sem v BPT. Izučil sem se za elektrika — jaki tok, vendar sem imel že kot vajenec izredno zanimanje za šibki tok. Bil sem radio amater v kranjskem radio klubu, v času služenja vojaškega roka pa sem bil v vojaški oficirski šoli za zveze, kjer sem se dokončno odločil, da se bom posvetil šibkotočnemu področju elektrike.

Sprva je bilo v podjetju res bolj malo zahtevnih šibkotočnih naprav, iz leta v leto pa se je to področje izredno hitro razvijalo in v industrijo je začela prodirati elektronika. Prvi elektronski

merilni instrumenti v BPT so prišli z nabavo USTER - aparature leta 1954 in od takrat dalje so se v krajših ali v daljših presledkih pojavljale vedno nove elektronske naprave.

Najprej smo dobili BAYER krmilno napravo za merjenje vlage in avtomatsko uravnavanje teka osnove v škroblilniku, malo kasneje smo dobili v podjetje rabljene Trützschler stroje, s katerimi je prišla tudi prva elektronska naprava za krmiljenje dovoda bombaža v baterje. Ta je bila praktično neuporabna. Takrat sem se odločil, da izdelam novo elektronsko krmilno napravo. To je bil tudi začetek mojega dela na področju industrijske elektronike. Od takrat naprej so

se elektronske naprave pojavljale že skoraj pri vseh strojih, ki so prišli v podjetje.«

Kateri stroji v podjetju imajo danes vgrajene elektronske naprave?

»Teh je danes zelo veliko. Če začnem pri obratu predilnice, potem moram omeniti novo čistilnico PLATT z mikalniki, kjer je celoten postopek od rahljalnika »Tema« do visokoproduktivnih mikalnikov povezan in krmiljen z elektronskimi napravami. Naj omenim še raztezalke Platt, ki imajo elektronsko uravnavanje enakomernosti dotoka pramenov in brezvretenske predilnice BD-200.

V tkalnici so previjalni stroji AUTOCONER opremljeni z elektronskimi čistilnicami, poleg tega pa so tudi vsi ostali važnejši deli stroja vezani na zahtevne elektronske naprave (npr. vozlač); novi škroblilni stroj je opremljen z elektronsko napravo EGD, ki na podlagi merjenja vlage uravnava hitrost pretoka osnove, elektrono pa najdemo tudi pri UNIFIL napravi na Picanol tkalskih strojih.

V obratu oplemenitilnice najdemo elektrono na strižno-čistilnem stroju Monforts, belinem agregatu OMEZ, ki je popolnoma elektronsko opremljen in uravnavan, razpenjalna sušilnika sta opremljena z EGD napravami za elektronsko krmiljenje, to napravo imenujejo tudi »elektronski pilot«, njegova naloga pa je, na podlagi meritve vlage uravnava hitrost stroja. Z elektrono se srečamo tudi na vezilnih avtomatih v konfekciji, skratka ni ga novejšega stroja, ki ne bi bil opremljen s tako ali drugačno elektronsko napravo.«

Torej se elektronika čedalje več uporablja v industriji!

»Res je, industrijska elektronika se čedalje bolj uveljavlja, v zadnjih petih letih se masovno uvaja v vse veje industrije, saj si ne moremo nobene avtomatizacije predstavljati brez uporabe elektronike. Poudariti pa je treba tudi neizogibno dejstvo, da nobena veja tehnike ni toliko napredovala kot ravno elektronika in da gre njen razvoj nezadržno naprej, saj lahko vidimo, da so iste naprave od tipa do tipa bolj izpopolnjene. To dejstvo potrjuje primer v komercialni elektroniki (TV, radio, telekomunikacije).«

Kako pa je z vzdrževanjem elektronskih naprav?

»Težav pri vzdrževanju je kar precej. Naj omenim dve najbolj bistveni. Prva je v tem, da običajno pri novih strojih, ki pridejo v podjetje, kljub temu, da je za celoten stroj priložen elaborat, v njem ni podatkov, načrtov in druge dokumentacije za elektrono (čeprav so dokumentaciji priloženi načrti za električno instalacijo), to pa predvsem iz razloga, ker proizvajalci ljubosumno čuvajo te podatke, kajti želijo obdržati monopol nad napra-

(Nadaljevanje na 4. str.)

Naš razgovor

(Nadaljevanje s 3. str.)

vami, ki so v večini primerov popolnoma nove in plod njihove raziskave. Druga stvar pri tem je to, da želijo, da bi popravila opravljali njihovi strokovnjaki ter pri tem dobro zaslužili, saj vemo, da so take elektronske naprave kot tudi vzdrževanje s strani tujih strokovnjakov izredno drage. Problem je tudi pri dobavljanju rezervnih delov, saj smo vezani na uvoz. Dobavni roki so običajno dokaj dolgi, po nekaj mesecih, Angleži pa imajo dobavni rok kar 18 mesecev. V zadnjem času se tudi pri nas dobe nekateri deli, predvsem tranzistorji, ki sicer niso namenjeni industrijski elektroniki, temveč se dajo z manjšimi predelavami v napravah uporabiti tudi pri vzdrževanju na industrijskem področju. Za nabavo teh rezervnih delov je na žalost treba imeti tudi dosti osebnih poznanstev.

In kako si pomagata v teh težavah?

»Načrte določene naprave in dokumentacijo moramo izdelati sami, glede rezervnih delov pa si pomagamo z nekaterimi deli kot so diode, upori in tranzistorji, ki se dobijo doma, v zadnjem času pa lahko dobimo pri nas tudi nekaj vrst operacijskih ojačevalcev; če pa ne dobimo ustreznih elementov, pa poiščemo novo varianto, po kateri problem rešimo. Večkrat kak nadomestni del izdelamo tudi sami v delavnici. To pa zahteva stalno izpopolnjevanje znanja na tem področju, samoiniciativnost in iznajdljivost.«

Kot vemo, ste eden izmed tistih članov kolektiva, ki je napravil precej na področju elektronike v podjetju, z namenom racionalizacije postopkov in s tem precejšnjega prihranka. Nam lahko poveste kaj več o tem?

»Nerad govorim o tem, vendar, če že vztrajate, vam lahko navedem nekaj primerov. Kot sem že omenil, sem v predilnici v celoti predelal napravo za dovajanje bombaža v baterije, kjer sem plinske tetrode zamenjal s klasičnimi industrijskimi elektrodami, ki se dobijo tudi pri nas. Kar zadeva novejšo stroje v sestavi čistilnega agregata lahko povem, da sem tudi tu napravil določene preureditve. Kot primer naj navedem, da sem na nakladalniku predelal elektronsko napravo za krmiljenje pogonskega motorja, s tem, da sem v napravi sami spremenil nekaj elementov ter omogočil uporabo tiristorjev, ki se dobijo tudi na domačem trgu. S tem sem preprečil večji izpad proizvodnje, kajti dobavni rok za originalne tiristorje je bil 18 mesecev in v tem času bi mikalniki od številke 1 do 8 ne obratovali, kar bi imelo za posledico veliko škodo. Pri novem rahljalniku »Temafa« sem preuredil fotocelice, ki urejujejo dovajanje bombaža iz dovajalnega pasu v stroj

tako, da se lahko v primeru, če fotocelice in odgovarjalna elektronska naprava odpovejo, stroj ročno upravlja, kar prej ni bilo možno.

Na brezvretenskih predilnicah smo preuredili glavne napajalne usmernike, ki so bili opremljeni z diodami »Tesla« zelo slabe kakovosti in se je ob vsaki večji napaki na strojih uničil tudi napajalni usmernik. Zamenjali smo signalne žarnice iz uvoza z našimi, katere za nas po posebnem dogovoru izdeluje obrat »Iskra« v Ljubljani. Na prvih BD-200 strojih smo predelali napetostne delilnice za časovne elektronske releje, s katerimi so imeli težave še celo strokovnjaki dobavitelja, kajti napake so bile v samem materialu, raznih pomanjkljivostih in zaščiti elektronskih delov. Seveda smo v obratu predilnice opravili še vrsto manjših posegov, katerih ne bi navajal.

V obratu tkalnice, oddelek navijalnica, edini v Jugoslaviji popravljamo elektronske čistilce niti na AUTOCNER-jih, za kar sem izdelal posebno elektronsko napravo, brez katere se nitni čistilci ne morejo popravljati. Na snovalu je popolnoma predelana avtomatika; na škrobilnem stroju z EGD napravo je pred letom dni odpovedal mehanizem v tako imenovanem »timer«-ju, ki časovno razporeja impulze za krmiljenje pretoka osnove skozi stroj in tudi tega smo izdelali pri nas. Tudi avtomatiko za staro snovalo smo izdelali doma.

V obratu belilnice, na kalandru, je bila posebna naprava, ki naj bi omogočala, da se šele po preteku določenega časa lahko požene stroj s polno hitrostjo, ki pa v tovarniški izvedbi ni služila namenu. Zato sem izdelal posebno tranzistorno napravo, s tem pa je bil odpravljen tudi omenjeni problem. V celoti sem predelal krmiljenje merilno-dvojilnega stroja in sicer na izmenično napetost (prej iz akumulatorjev). Vsem je znano, da je bilo veliko težav z elektronskimi napravami na belilnem agregatu OMEZ in teh niso odpravili niti njihovi strokovnjaki. Z veliko prizadevanja in v sodelovanju z ostalimi strokovnjaki v podjetju smo te pomanjkljivosti odstranili. Predelal sem sinhronizacijo na celotnem agregatu. S spremembo elektronskih naprav in preureditvijo elektromotorjev (izdelava kolektorjev motorjev), za kar ima zasluge Milan Bogataj in njegovi sodelavci, je omogočena večja hitrost stroja, saj iz te plati stroj lahko teče tudi s hitrostjo 90 m/min., medtem ko je firma OMEZ po vseh svojih neuspešnih intervencijah na stroju priporočala hitrost 60 m/min. Za preureditev elektronike sem prejel tudi nagrado. Za izdelavo kolektorjev pri pogonskih elektromotorjih je nagrado prejel tudi tovariš Milan Bogataj. V obratu belilnice je bilo izvedenih še nekaj manjših

stvari, ki pa niso tako pomembne.

Tudi v konfekciji smo opravili določene spremembe. Omenil bi le to, da smo na enem od vezilnih avtomatov na novo izdelali celotno avtomatiko, ker ni bilo mogoče dobiti novih pogonskih stikal, medtem ko so bila stara že dotrajana.

V moje delovno področje spada tudi vzdrževanje merilnih laboratorijskih instrumentov »USTER«, katere tudi edini izmed tekstilnih tovarn vzdržujemo doma.

Ob koncu naj navedem še to, da smo tudi na področju vzdrževanja akumulatorskih vozil naredili nekaj, kar je omembe vredno. Tu mislim na zamenjavo obstoječih motorjev pri vozilu INDOS z drugim tipom motorjev iz razloga, ker nam je letno »pregorelo« 16-18 motorjev, ki so bili vgrajeni v ta vozila. Poleg tega, da so ob vsakem pregoretu nastali stroški previjanja, je obstajala velika nevarnost požara v samih obratih, saj je bilo ob vsakem času možno, da se vname požar tudi na vozilu in s tem zaneti požar v proizvodnji. Kot mi je znano, so novejša akumulatorska vozila Indos že opremljena z motorji, kakršne smo vgradili vanje tudi pri nas.

Jugoslavija je bolj na dnu lestvice po številu prijavljenih patentov na področju novatorstva. Kaj mislite, da je vzrok temu?

»Res vse prave vzroke za to stanje bi težko navedel, vendar mislim, da gre tu predvsem za prenizko stimulacijo in priznanje ter neelastičnost tistih, ki se s temi zadevami ukvarjajo. Vemo, da veliko naših strokovnjakov s svojim patentom pri nas večkrat ne more prodreti in zgodi se, da posameznik patent ponudi in proda v tujino, od koder ga mi kasneje odkupimo.«

Kako je po vašem mnenju urejeno vprašanje novatorstva v našem podjetju?

Lahko rečem, da se je v zadnjih letih gledanje na novatorstvo pri nas v podjetju občutno izboljšalo, za kar gre zasluga našim vodilnim. Vendar bi se dalo storiti še več, da bi bil interes za novacije precej večji kot je sedaj. V podjetju je veliko ljudi, ki bi bili sposobni marsikaj narediti in imajo dobre ideje, ki bi bile koristne za podjetje, vendar vse kaže, da ljudi ne znamo zainteresirati za to. Vedeti je treba, da iskanje novih tehničnih možnosti in racionalnejših delovnih postopkov pomeni za člane delovne skupnosti dodatno obremenitev. Brez zavestnega spodbujanja in usklajevanja inventivne dejavnosti se nove ideje in rešitve pojavljajo le slučajno. Delovna organizacija mora to dejavnost organizirati in z oblikami moralne in materialne motivacije stimulirati k iskanju in uveljavljanju novih proizvodnih možnosti. Pri nas v podjetju pa imam še občutek, da bi bilo novatorjev več, če ne bi bilo toliko zavisti pri eventualnih nagradah, saj vsak vidi le denarno nagrado, ki

jo dobi avtor-novator, ne vidi pa koristi, ki jo ima podjetje z določeno novacijo ali izboljšavo, ki v končni fazi vpliva tudi na dohodek vseh zaposlenih.«

Ste z delom zadovoljni in kaj si želite v bodoče?

Z delom sem zadovoljen, želel pa bi več razumevanja in tovarištva ter dobrih od-

nosov, posebno boljših odnosov mlajših do starejših in tistih, ki so v podjetju že dolga leta. Seveda pa je moja želja, da bi se še naprej izpopolnjeval na tem področju, kajti zavedam se, da bi brez stalnega izobraževanja ne mogel slediti nezadržnemu razvoju elektronske tehnike, s tem pa bi bil onemogočen pri svojem delu.

Spominski pohod k plošči ing. Halužana

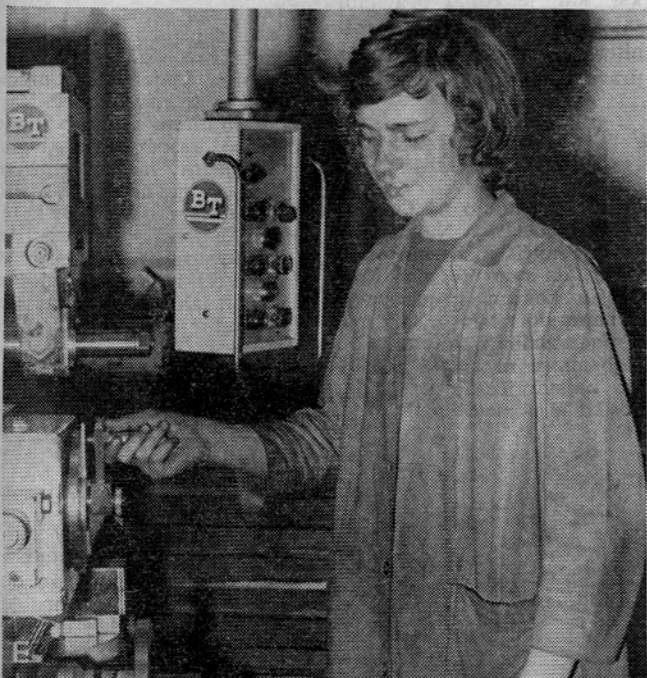
Devetega julija je minilo dve leti, odkar se je v steh-nah Martuljkove skupine smrtno ponesrečil dipl. ing. Vladimir Halužan. Društvo inženirjev in tehnikov BPT je v lanskem letu vzdalo spominsko ploščo nedaleč od kraja nesreče in organiziralo spominski pohod. Tudi letos je bil ob obletnici njegove tragične smrti izveden pohod v prelepi gorski svet, kjer je za vedno ugasnilo njegovo kratko, vendar izredno ustvarjalno življenje. Za Akom se je ob plošči zbralo veliko število članov DITTA ter ostalih znancev, katerim je bil Vlado resničen prijatelj, tovariš in svetovalec. Po položitvi venca k spominski plošči je skupina udeležencev pohoda zapela pesem »Storžič je naše kraljestvo«, nakar je glavni direktor spregovoril o liku pokojnega Vlada.

Ob pogledu na mogočne vrhove gora, obsijane z julijskim soncem, se kar nismo mogli zživeti v to, da so le-te lahko tako grobo zavrnile našega prijatelja, ki se je vedno znova vračal v njihov objem ter iskal v njih prepotrebno sprostitev po velikih naporih pri študiju in delu v tovarni.

Naša srca so se napolnila s tesnobo, ko smo obudili spomin na strašno nesrečo izpred dveh let, ki je hudo prizadela ne le njegove sorodnike, temveč vse nas, ki smo ga poznali, z njim delali, kajti bil nam je drag prijatelj in vzor tovarištva, delavnosti, vestnosti in nesebičnosti.

Dijaki na obvezni počitniški praksi

Podobno kot prejšnja leta tudi v letošnjih šolskih počitnicah opravlja obvezno počitniško prakso v našem podjetju precej dijakov iz raznih srednjih šol. V času od 24. junija do konca meseca avgusta bo opravljalo pri nas obvezno 12—15-dnevno prakso skupno 33 dijakov iz Ekonomske srednje šole, Tehnične tekstilne šole, Tehnične strojne šole, Tehnične elektro šole ter še nekaterih drugih srednjih šol.

Janc Silvo

Zanimalo nas je, kako se dijaki — bodoči tehniki in inženirji, počutijo v našem kolektivu, kaj menijo o počitniški praksi in o vsem, kar zadeva to vrsto pridobivanja znanja. Za razgovor smo zaprosili nekatere izmed praktikantov v mesecu juliju in radi so nam odgovorili na naša vprašanja.

Najprej smo se pogovarjali z **Silvom Jancem, dijakom I. letnika Tehnične strojne šole v Kranju, sicer pa štipendistom BPT.**

»Obvezno počitniško prakso opravljam prvič in to v mehanični delavnici. Mislim, da

je praksa edini način dopolnjevanja teoretičnega znanja, ki ga pridobimo v šoli. Vsa praktična znanja bom lahko s pridom uporabil naslednje leto v šoli, še posebno pa kasneje v tretjem in četrtem letniku. Spoznal sem, da je poklic, za katerega sem se odločil, izredno zanimiv, saj delo ni enolično, temveč je vsestransko. Sam potek opravljanja obvezne prakse je dobro organiziran, mojstri in sodelavci radi razložijo vse, kar nam ni jasnega, opazil pa sem še to, da je v delavnici res tovariško vzdušje in zato se v tej sredini zelo

dobro počutim, posebno še, ker sem pričakoval, da ne bo tako. Prakso opravljam po programu šole, tako da bom seznanjen z organizacijo dela, samoupravljanjem v podjetju ter seveda s praktičnim ročnim in strojnim delom. Do sedaj sem ročno obdeloval razne strojne dele (rezervne dele za statve), delal pa sem tudi na rezkalnem stroju. Na potek prakse nima priponb, vendar mislim, da je 15 dni prakse premalo, da bi lahko vsa teoretična znanja preizkusil v praksi, ker sem mnenja, da teorija brez prakse nima take vrednosti kot jo ima takrat, ko je združena s prakso.«

Arnež Borut, dijak II. letnika Srednje tehnične šole je bil naš drugi sogovornik. Povedal je:

»V lanskim počitnicah sem opravljal obvezno prakso v Iskri — oddetek stikala, letos pa v BPT v mehanični delavnici. Potek prakse je določen s programom šole in v njem je navedeno, da se moramo seznaniti s sistemom samoupravljanja v OZD, organizacijo dela, s praktičnim delom v delavnici in delovnim redom v podjetju. Obvezna počitniška praksa je dopolnitev teoretičnih znanj, izkušnje iz prakse pa bom lahko zelo uspešno uporabil tudi v teoretičnem delu v naslednjem šolskem letu, ko bom obiskoval III. letnik. Naj povem, da je organizacija prakse dobra in da nimamo težav, saj nam mojstri povedo vse, pa tudi z delavci smo v zelo dobrih odnosih, kajti pokažejo nam vse, kar nas zanima. V času prakticiranja sem opravljal različna dela, in sicer od ročne obdelave ročic za udar. no gred, do dela na rezkalnem stroju, kjer sem rezkal utore za zagozde v gredih. Ker imamo tudi v času šolanja prakso enkrat tedensko, mislim, da je 15 dni prakse v podjetju dovolj. V kolektivu se dobro počutim. Smatram pa, da bi lahko obvezna počitniška praksa še bolj uspešna, če bi delal več na strojih, seveda pa moram pri tem poudariti dejstvo, da je v delavnici premalo novjših — modernih strojev, na katerih bi se lahko naučil več takega, kar bo aktualno, ko bom končal šolanje. Z organizacijo podjetja in sistemom samoupravljanja v podjetju sem bil seznanjen na seminarju pred pričetkom dela v delavnici.«

V podjetju opravljajo obvezno prakso tudi tri dekleta — naše štipendistke iz Loškega potoka. O tem, kaj menijo o počitniški praksi, smo vprašali **Marijo Mohar, dijakinjo I. letnika Tehnične tekstilne šole — konfekcijska smer.**

»Obvezno, 12-dnevno počitniško prakso opravljam v obratu konfekcije. V programu, ki smo ga dobili v šoli, je

določeno, da se moramo seznaniti z organizacijo, načrtom in potekom dela, samoupravljanjem, varstvom pri delu in tehnološkim postopkom krojenja. Opazovali naj

nega tehnika se mi zdi izredno interesanten, saj je delo vsestransko in nikoli dolgočasno ali enolično. Vendar bi poudaril, da je 15 dni prakse premalo, saj bi v enem mesecu lahko spoznal mnogo več, seznanil bi se lahko z vsemi stroji ter s praktičnim delom osvojil več znanja, ki bi mi koristilo tudi kasneje

Mohar Marija

bi gibe, postavitev strojev ter tudi praktično delali na strojih, saj bi s tem dopolnili svoja teoretična znanja. Glede organizacije prakse nimam priponb, vendar smatram, da se v 12 dneh ne da spoznati vsega, kar si želimo, kajti za to bi potrebovali najmanj mesec dni dela v obratu.

Mojstri in ostali delavci v obratu nam pomagajo pri eventualnih težavah, tako da se v obratu dobro počutim, saj vidim, da je odnos delavec—praktikant zelo dober. Do sedaj sem opazovala delo in posluževanje vezilnih avtomatov MARCO, ravnała sem kapne in rjuhe, bila sem v vzorčnem oddelku, kjer sem se seznanjala z izdelavo vzorcev za kolekcije, pripravljala sem spremljevalne kartone, zlagala blazine in pripravljala kartone v pakirnici.

Želela bi, da bi delala več na strojih in spoznavala različne faze dela, saj bi mi to veliko bolj koristilo kot opravljanje raznih administrativnih del. Ker sem se odločila za poklic, ki je zelo interesanten in me veseli, bi se želela tudi čimveč naučiti in to ne samo teoretično v šoli, temveč tudi praktično v obratu. Po opravljeni obvezni praksi bi, enako kot moja sošolka, želela delati nekaj časa tudi v šivalnici Hrib v Loškem potoku.«

Slatnar Janez — dijak II. letnika Tehnične strojne šole je povedal:

»Na praksi kot strojnik lahko spoznam različna dela in to ročna in strojna. Praksa je idealna dopolnitev teorije, ki jo tekom šolskega leta pridobivamo v šoli. Poklic stroj-

za razumevanje teorije na predavanjih v šoli. Glede organizacije prakse, pomoči mojstrov in sodelovanja z ostalimi zaposlenimi v mehanični delavnici lahko rečem le najboljše. V času prakse sem opravljal razna dela, naj omenim žaganje vodil za udarne ročice, priprava drogov za kasnejše vrezovanje navojev v njih, zarisovanje srednjic za luknje na pločevino itd.

Pri vsem tem me moti edino to, da čisto praktikant ne ve, kaj dela, saj dobi komad v obdelavo, pri tem pa ni seznanjen s tem, čemu ta strojni del služi oz. s kakšnim namenom se določen predmet obdeluje. Potek prakse imam določen s programom šole in tega moram realizirati ter napisati dnevnik počitniške prakse.«

Tomaž Pirih je dijak II. letnika gimnazije v Kránju, obvezno prakso pa opravlja v elektro delavnici — jaki tok in v kemičnem laboratoriju.

»V času 12-dnevne obvezne prakse je moja naloga seznaniti se z delom v proizvodnji (kakšno je, kako poteka), organizacijo dela, sistemom samoupravljanja v podjetju ter konkretno z nekaterimi področji iz kemije. Z ozirom na to, da je namen prakse za dijaka gimnazije le seznanjanje z navedenimi zadevami, smatram, da je 12 dni prakse dovolj.

V elektro delavnici sem opravljal razna manj zahtevna dela, pomagal ostalim delavcem pri izvajanju različnih opravil ter opazoval razne načine dela, ki so bili zame nekaj povsem novega. Želel

(Nadaljevanje na 6. str.)

Arnež Borut

Dijaki na obvezni ...

Slatnar Janez

(Nadaljevanje s 5. str.)

bi si bolj podoben ogled hidrocentral v podjetju, transformatorske postaje in ostalih energetskega objekta, poleg tega bi se rad obširneje seznanil z instalacijami, elektro motorji itd., vendar pa moram reči, da je praksa kljub temu dobro organizirana. Kritične pripombe imam na program opravljanja prakse, ki ga je dijakom dala šola, saj je v njem pojasnjeno, kaj naj dijak v času prakse dela ter čemu naj posveti največ pozornosti. V programu bi morale biti konkretno določene naloge, ki jih mora dijak opraviti in ne kot je to primer sedaj, ko je program le nekako navodilo za pisanje dnevnika prakse. Jasno je, da imamo dnevnik napisane zelo podobno, čemur sledijo pripombe s strani predavateljev, da je vse narejeno po »enem kopitu« ali celo prepisano. Ko

pridemo v podjetje, tudi tisti, ki so zadolženi za opravljanje naše prakse, ne vedo ali naj nas tretirajo kot praktikante ali vajence, ker smo mi po naših programih nekatere vmes med tema kategorijama, kajti brez konkretnega programa je težko reči, kaj naj kdo od nas dela in kakšne so njegove naloge. Kot višek vsega pa se ocena obvezne prakse (ki je s strani šole abstraktno določena) upošteva kot oceno v letnem spričevalu.

Če samo bežno preletimo odgovore naših praktikantov, lahko ugotovimo, da so z delom pri nas zadovoljni, s strani nadrejenih in ostalih delavcev so deležni vsestranske pomoči in vsi se v našem kolektivu dobro počutijo. Večina naših sogovornikov je mnenja, da je 12 do 15 dni prakse premalo, kar v celoti drži, kajti tudi tu se kaže dejstvo, da se učni programi

šol ne skladajo z načelom približati šolo proizvodnji. Predvsem to ni dobro za dijake Tehničnih šol, posebno še tistih, ki obiskujejo razne oddelke Tehnične tekstilne šole, saj bi bila njim enomesečna praksa še kako potrebna. Vse kaže, da se šole premalo zavedajo pomembnosti praktičnega dela, temveč smatrajo kot najbolj pomembno le teorijo, ki pa v določenih primerih obravnava tudi snov, ki je že zastarela in se v praksi več ne uporablja. Razumljivo je, da ima

tehnik brez prave prakse po končanem šolanju precej težav, da se uspešno vključi v proizvodnjo, medtem ko bi mu bilo neprimerno lažje, če bi prišel iz šole z bolj osvojenimi praktičnimi znanji.

Upamo, da bo v bodoče boljše, saj se v zadnjem času precej dela na reorganizaciji srednjega šolstva, z namenom čimbolj približati teorijo praksi, kar je edino pravilno, saj sama teorija brez dopolnitev v praksi nima svoje prave vrednosti in pomena.

Obisk pri naših upokojevcih

Tokrat smo obiskali sestre Švegelj, ki stanujejo na Cankarjevi cesti 8. Vse tri so naše nekdanje sodelavke. Najstarejša je Antonija, sledita pa ji Kristina in Franciška. Nismo prišli ravno ob pravem času. Mislili smo že, da smo jih zmotili pri kosilu, pa so hitro dejale, da je kosilo končano in nas povabile, naj vstopimo. Ker smo želeli napraviti razgovor le z eno izmed njih, se najprej kar nismo mogli zediniti, katera se bo predstavila bralcem Tekstilca. Nobena se ni hotela prostovoljno odločiti. Na prigovarjanje najstarejše in najmlajše sestre pa je morala Kristina naposled le popustiti.

Rodila se je 9. septembra 1912, vendar pa za svoja leta še zelo dobro izgleda. V naši tovarni se je zaposlila s 14. letom. Najprej nas je zanimalo, zakaj se je zaposlila ravno v Predilnici. »Tiste čase je bilo zelo težko dobiti zaposlitev in zato nismo mogli dosti izbirati,« je dejala Kristina. »Ko se mi je ponudila priložnost zaposlitve v Predilnici, sem jo z veseljem sprejela. Sprva je šlo bolj težko, kajti sprememba okolja je bila zame velika in na delo v tovarni še nisem bila navajena. Dodelili so me k prstančnim strojem, kjer sem se priučila za predico. Z delom sem bila zadovoljna in sem se kmalu privadila nanj. Takrat smo imeli še 10-urni delavnik in sicer smo delali od 6. do 12. ure in od 13. do 17. ure. To je bilo zlasti za nas mlajše delavce zelo naporno. Toda človek se vsemu privadi.

S sodelavci smo se dobro razumeli in včasih tudi pošalili. Zato sem v tovarno hodila z veseljem.

Toda prišla je vojna in z njo tudi hudi časi. Zaradi sodelovanja s partizani sva bili

s sestro in mojim dvo in pol letnim sinom leta 1942 preseljeni v Nemčijo, na Bavarsko. Namestili so nas v taborišču. Delala sem v tovarni pohištva, kjer so takrat izdelovali zaboječke za municijo, krste in podobno. Po 17 mesecih sem bila premeščena v nek dijaški dom, kjer sem do konca vojne delala v kuhinji.

V domovino smo se lahko vrnili šele čez 3 mesece. Ker v Trziču nismo dobili stanovanja, smo odšli k drugi sestri v Kranj. Od tod sem večkrat peš hodila v Trzič prosit za stanovanje. Končno so nam ga dodelili v Preski. Ponovno sem prišla v Predilnico in sicer nazaj na prstančne stroje, k starim sodelavkam.

Po vojni se je delo v tovarni precej spremenilo. Delovni dan je bil skrajšan na 8 ur, kmalu pa smo pričeli delati na tri izmene. Troizmensko delo je za ženske in matere zelo naporno. Upam, da bodo tiste, ki še delajo ponoči, kmalu doživele ukinitve tretje izmene. Ko se je v tovarnah uveljavilo samoupravljanje, sem bila nekaj časa članica DS podjetja in odbornik

na Občini. V pokoj sem odšla leta 1961. Delovne dobe sem imela že dovolj, toda nisem bila še dovolj stara. Ker sem bila nekoliko boleha, so me upokojili invalidsko. V pokoj sem šla zelo nerada, toda druge izbire nisem imela.

In kaj počnem v prostem času? Nič posebnega. Ukvarjam se z ročnimi deli, kaj malega pa storim tudi v gospodinjstvu in zelo rada se sprehajam. Zdravja nimam najboljše.

V družini imamo tudi Tekstilca, ki ga prinese iz tovarne nečak. Vedno vsega prečitam, ker mi je zelo všeč. Najraje prebiram rubriko Naše mamice, razne nasvete, pisma vojakov, zanimam pa se še za vse novitete v tovarni. Zadnjič sem bila v BPT ob njeni 75-letnici. Do danes se je v tovarni že precej spremenilo in zato si želim, da bi si jo lahko še kdaj prišla pogledat.

Samoupravljanje v podjetju

(Nadaljevanje s 1. str.)

delegatskega sistema v tem, da se na seji iznesejo stališča posameznih delegatov oz. delegacij o določenem problemu, le včasih pride do razprave, to pa predvsem takrat, ko je potrebno razčistiti eventualne nejasnosti. Zgodi se lahko, da posameznik, ki ni v celoti seznanjen z vlogo in nalogami delegata v našem samoupravnem sistemu, izrazi na seji svoja osebna mišljenja in gledanja na določen problem ter s tem daje opazovalcu občutek, da se preveč razpravlja o stvarih, ki so večinoma manj že razčiščene. Na vsak način pa mislim, da bi moralo biti na sejah več razprave, ki naj bo res konkretna in strogo v okviru dnevnega reda, z edinim namenom poiskati in sprejeti najboljšo možno rešitev.

Imate kot predsednik SDS kake težave?

Določene težave so bile včasih predvsem zaradi materialov, ki so bili predloženi v obravnavo malo pred sejo, ker je bilo o teh težje odločati, saj so člani gradivo dobili prepozno, da bi ga lahko predelali s svojimi sodelavci.

To težavo smo v zadnjem času odpravili, razen v nujnih primerih, kjer prej iz objektivnih razlogov materiala ni mogoče posredovati.

Kaj si želite na področju samoupravljanja v bodoče?

Moja želja je, da bi se sistem samoupravljanja pri nas v podjetju razvijal še naprej, da bi se vsi člani kolektiva posredno ali neposredno vključili v samoupravni mehanizem, da bi sprejemali res najboljše odločitve in prišli do take stopnje organiziranosti organov upravljanja, da bo v celoti izpolnjeno načelo, da delavec sam odloča o rezultatih svojega dela in s tem uresničevanjem svojih samoupravnih pravic.

Pirih Tomaž

Naše mamice

Golmajer Milena je 2. junija 1974 rodila deklico, Meglič Slavka 8. junija dečka, Lameševič Anđa 13. junija deklico, Vasilič Dušanka 30. junija dečka, Kamič Marija 6. julija deklico, Logar Ivanka 10. julija dečka in Vidic Helena 12. julija deklico.

Iskrene čestitke in obilo osebne sreče, malčkom pa zdravja!

Čestitka

Na srednji politični šoli pri CK ZKS v Ljubljani je v mesecu juniju 1974 z odličnim uspehom diplomiral član našega kolektiva, tovariš NEMC Franc.

K uspehu mu iskreno čestitamo!

Vojaki nam pišejo

Iz Varaždina, kjer služi vojaški rok, nam je pisal Dežman Miha, ki pozdravlja vse člane kolektiva, še posebno pa delavce iz vlagalnice, kjer je delal pred odhodom v JLA. Piše, da mu čas hitro mineva in da komaj čaka, da se vrne med svoje sodelavce. Da bi bil seznanjen z delom in dogajanjem v podjetju, želi prejemati »Tekstilca«.

Iz Zadra pa se nam je oglasil Sevič Marko, ki tudi pozdravlja vse člane delovne skupnosti. Še posebno pozdravlja nekdanje sodelavce iz navijalnice.

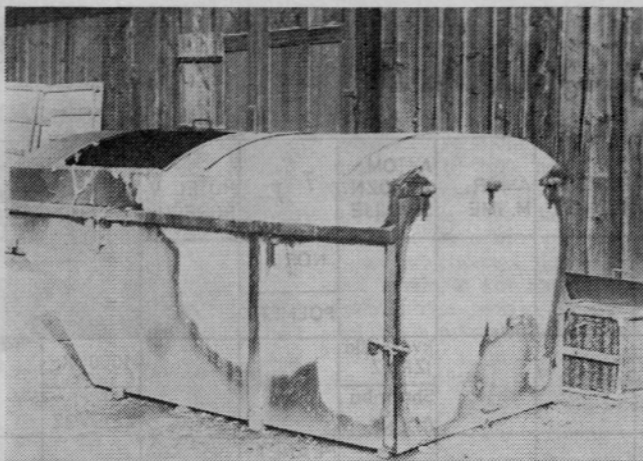
Hvala vama za pošto in pozdrave. Kot vidim, se imata kar dobro in upam, da vama bo čas v JLA hitro minil, seveda pa želim, da se še kaj oglasita in nam napišeta o delu in življenju pri vojaki. Tekstilca vama bomo redno pošiljali.

Vsem, ki bi jima želeli pisati, posredujem njihov naslov:

DEŽMAN MIHA, V. P. 4450/35
42002 VARAŽDIN

ŠEVIČ MARKO, V. P. 4791/11
57002 ZADAR

Urednik

V ponedeljek, 15. julija, v zgodnjih jutranjih urah je nastal požar v kontejnerju za smeti, ki je stal le dober meter od lesenega skladišča. Le pravočasni intervenciji gasilca se je zahvaliti, da ni prišlo do večjega požara, ki bi imel lahko za posledico večjo materialno škodo.

Foto vesti

... bo res treba, da se ponovno pojavi težja oblika črevesnega obolenja, da bomo poleg naprave za dezinfekcijo dobili tudi posodo z ustrezno tekočino, v centru pa še vodo iz pipe!?!

Priljubljeni odbor za proslavo 80-letnice našega gasilskega društva se je sestel že trikrat ter sprejel dokončni program prireditve.

Sklepi organov upravljanja

— Skupni delavski svet je obravnaval in potrdil na svoji 6. redni seji predlog za odobritev investicij za pestro tkanje.

— OGZ je pred časom imenoval pripravljalni odbor za proslavo 90-letnice podjetja in potrdil tehnični odbor, v katerem so: Marjan Šarabon, Jože Zupan, Janez Laibacher, Jože Zupančič, Naca Ahačič, Janez Furlan, Nada Manjulov, Metod Ahačič, Danilo Roblek in Janez Smid.

— OGZ je potrdil pristop k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi samoupravne skupnosti elektro gospodarstva Slovenije. Za delegata je potrdil tov. Alojza Bodlaja. Poleg tega pa je potrdil tudi pristop k samoupravnemu sporazumu o zdru-

ževanju v samoupravno skupnost na preskrbovalnem območju Kranj. V to skupnost pa je bil imenovan kot delegat tov. Marjan Šarabon.

— Člani SDS so potrdili predlog kolegijskega poslovodnega organa in sicer, da se prostovoljnemu gasilskemu društvu Tržič odobri posebni prispevek za nabavo avtocisterne iz sredstev sklada skupne porabe, namenjene za dotacije.

— Skupni delavski svet je na svoji seji 7. junija odobril plačevanje prispevka za gradnjo šol in varstvenih ustanov v občini Tržič v času od leta 1974 do vključno 1976. Prispevek se obračunava v višini 1,5 % od neto OD, s pričetkom 1. 1. 1974.

Prišli — odšli

V mesecu juniju 1974 so prišli v podjetje naslednji sodelavci:

v predilnico: Zupan Rudolf
v tkalnico: Kurtovič Fikreta
v konfekcijo: Muratovič Arifa

v skupne službe: Gudlin Josipa

Izstopili pa so naslednji:

samovoljni izstop: Palenkovič Viktorija, Baličevac Ivanka, Bychawski Mieczyslaw

v JLA: dipl. ing. Kogoj Marjan, Sevič Marko

v Poreč: Bertonselj Vida, Kubot Frančiška, Zorc Silva, Sajovic Zagorka, Draksler Heda, Hrnčič Šefika.

Varujmo se nezgod!

V mesecu juniju so se pripetile naslednje obratne nezgode:

Rupar Franc, zaposlen v konfekciji kot mehanik, si je pri popravilu šivalnega stroja vsled prašnega delca poškodoval desno oko.

Vzrok: Ni znan.

Lavsegar Alojz, zaposlen v obratu tkalnice, na oddelku škrobilnice, si je pri tehtanju

osnovnih valjev poškodoval hrbtnico.

Vzrok: Nevaren način dela.

Sokolov Mladen, zaposlen v predilnici, v oddelku rahljalnice, si je pri vožnji z vozom poškodoval palec desne roke.

Vzrok: Nevaren način dela.

Ivanovič Ivan, zaposlen v oplemenitilnici, v oddelku belilnice, si je z iglo pri šivanju blaga poškodoval palec leve roke.

Vzrok: Nevaren način dela.

Za razvedrilo

Pred spodnjo vratarnico je bil parkiran osebni avto, ki je imel prižgane luči. Ob njem sta stala dva »strokovnjaka«, od katerih je eden hitro ugotovil, da je lastnik avtomobila sigurno nekdo, ki ne ve, kakšna škoda se dela na akumulatorju, ki se bo iz-

praznil in, ker bo brez toka, bo »zanič«. Ko sta tako modrovala, je mimo šel nekdo, ki se na te stvari »razume«; po reg. številki pa je spoznal, kdo je lastnik avtomobila. Potolažil ju je: »Kaj se sekirata, to je avto od nekoga iz elektro delavnice, on dobi tok zastonj!«

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne skupnosti Bombažne predilnice in tkalnice Tržič — ureja uredniški odbor: Lončar Janez, Seidel Vladimir, Fornazarič Stanko, Švab Anica, Eržen Vlasta, Cerar Franc, Markun Alenka, Rakovec Cirila, Herak Marjan, Šarabon Franci, Mrak Marjeta, Peterelj Štefka. — Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290. Telefon 50-340 int. 90 — Tisk ČP Gorenjski tisk Kranj v 1450 izvodih — Glasilo izhaja enkrat mesečno — List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list SFRJ št. 33/72, prosto plačila prometnega davka.